

Kandisa

Lærerveiledning

For spørsmål kontakt:

Flaatenbjørk kompani v/Jarl Flaaten bjørk

mob: 907 43 823 / epost: jarl@flaatenbjork.no

Innhold

Kort introduksjon til forestillingen.....	s. 3
Forestillingens tematikk.....	s. 4
Forestillingen formspråk.....	s. 6
Dette bør lærerne vite før de ser forestillingen.....	s. 7
Erfaringer med prosjektet.....	s. 8
Bakgrunnsinformasjon asyl- og flyktningepolitikk.....	s. 9
Om Flaatenbjørk kompani og samarbeidspartnere.....	s. 11

EN KORT INTRODUKSJON

Landet Kandisia er rett og slett verdens beste land, og til dette landet ankommer den lille jenta Kakadue sammen med sin familie har flyktet fra det krigsherjede landet Syrimando. Kakadue vokser opp i Kandisia, går i barnehage i Kandisia, lærer seg kandisisk og gjør det etterhvert bra skolen. Kakadue er som alle andre kandisiske barn, inntil det kommer for en dag at pappaen til Kakadue har løyet om hvor de egentlig kommer fra. Myndighetene bestemmer derfor å kaste familien ut av landet.

Publikum utgjør i denne forestillingen den kandisiske befolkningen. Barna deles inn i tre grupper og inviteres med, inn på gulvet i lek med skuespillerne, mens de

voksne sitter i salen. I et interaktivt formspråk blir barna invitert til å delta og til å tenke høyt rundt myndighetenes praksis med tvangsreturnering av asylbarn.

Midt under den store kandisiske nasjonaldagsfeiringen, der hele kandisias befolkning deltar, mottar Kakadue den fatale beskjeden om utkastelse.

Kandisia er en forestilling for barn fra seks til ni år, som problematiserer rettferdigheten i norsk asylpolitikk og asylbarnas situasjon i Norge i dag.

Forestillingen hadde premiere på Teater Innlandet 22. oktober 2015, og turnerer 1. – 4. klasse i Oppland og Hedmark skoleåret 2015/2016.

FORESTILLINGENS TEMATIKK

Forestillingen problematiserer rettferdigheten i norske myndigheters praksis med å tvangsreturnere barn.

Norske myndigheter har i dag en praksis der de tvangsreturnerer familier som ikke har krav på beskyttelse, men som allikevel har blitt boende i Norge, enten fordi de har trenert saksbehandlingen, har løyet til myndighetene eller på annen måte ikke samarbeidet for å få fortgang i sin asylsak. Denne praksisen begrunnes gjerne med at myndighetene ønsker å føre en rettferdig og konsekvent asylpolitikk, og myndighetene hevder at de derfor ikke kan premiere familier som lyver eller trenerer saksgangen.

På denne måten rettferdiggjør norske myndigheter det å sende barn, som gått mange år på norsk skole, har norske venner, snakker flytende norsk og har bodd i Norge størsteparten av sitt liv, ut av landet.

I 2013 ble Neda, Nael, Dina og Zoher tvangsreturnert fordi myndighetene mente at foreldrene hadde sagt de kom fra et annet land enn de selv sa de kom fra. I 2015 ble Farida returnert fordi de ikke trodde på mammaens historie. Farida gikk på norsk skole og var en flink elev, som kunne vært en ressurs for lokalmiljøet på Dokka, der hun bodde. Likevel ble Farida «returnert» til Afghanistan, et land hun selv aldri har bodd i.

Er det rettferdig at barn som opplever seg norske, som knapt nok snakker et annet språk enn norsk og som kun har norske venner, skal bli sendt til et land de selv ikke har bodd i?

I forestillingen Kandisia møter vi jenta Kakadue som er kommet til landet Kandisia sammen med familien fra den fattige verdensdelen Eistenmudt. Da de ankommer landet forteller faren at de kommer fra det krigsherjede landet Syrimando, noe som gir familien rett til opphold, men idet det kommer frem at familien likevel ikke kommer fra det krigsherjede Syrimando, men kun det fattige landet Nugrinera, er Kakadue plutselig i en utsatt posisjon der det går opp for henne at hun faktisk kan risikere å bli kastet ut av landet.

Midt under feiringen av den kandisiske nasjonaldagen får Kakadue beskjed om at hun og familien hennes vil bli kastet ut av Kandisia.

Pappaen har utvilsomt ikke fulgt spillereglene. Han har løyet til myndighetene og familien *har ikke* krav på opphold. Samtidig har Kakadue ikke noe selvstendig ansvar for den situasjonen hun er havnet i. Hva er da mest

rettferdig? Er det mest rettferdig å opprettholde en konsekvent asylpolitikk eller det mest rettferdig å la Kakadue få bli?

FORESTILLINGENS FORMSPRÅK

Forestillingen har et formspråk som er utypisk for en teaterforestilling. I stedet for at barna skal sitte stille på stolene å se handlingen utspille seg på scenen, skal de i denne forestillingen også selv delta på gulvet i lek med skuespillerne.

Før publikum slippes inn i salen, deles de i grupper. Barna deles inn i rødt, blått og gult lag, mens de voksne publikummerne blir sluppet inn og får sitte, på stoler som vanlig, i salen.

Barna blir sluppet inn gruppevis og blir invitert til å være med å leke sisten. Gjennom å leke leker med skuespillerne introduseres barna for ulike måter å forholde seg til spilleregler på. Skal man leke leker sammen er man nødt til å følge mer eller mindre samme spilleregler, så gjennom å leke leker som sisten, rødt grønt lys og kongen befaler, blir barna dradd inn i en diskusjon om rettferdighet i det en av skuespillerne plutselig ikke lenger ønsker å følge spillereglene.

Barna kjenner alle disse lekene fra før. Det er en del av deres hverdag. Og forestillingen utvikler seg fra å være del av barnas hverdag i et lite perspektiv til å være del av deres hverdag i et større perspektiv (asylpolitikk). Fra å leke leker i gymsalen utvikler forestillingen seg, via noe som kanskje ligner dramaøvelser, mer og mer i retning av teatret, der barna nå sitter på gulvet i mørket og betrakter skuespillerne spille ut scener i historien om Kakadue.

Bruk av lys gjenspeiler det samme: Ved forestillingens start brukes kun gymsalens lys, men underveis introduseres gradvis teatrets teknikk gjennom bruk av scenelys. Husets lys blir underveis i forestillingen skrudd av.

DETTE BØR LÆRERNE VITE FØR DE SER FORESTILLINGEN

Når barna er sammen med skuespillerne trenger ikke lærerne å korrigere eller hysje på barna. Noe av poenget er at barna selv skal oppfatte spillereglene. Og deretter også reflektere rundt dette med regler, og hvordan de selv og resten av gruppen forholder seg til og forstår spillereglene.

Barna slippes inn i tre grupper og i første del av denne forestillingen skal barna leke leker med skuespillerne. Lærerne følger med hver sin gruppe inn i salen. Barna går ut på gulvet med skuespillerne, sitter lærerne på stoler og ser på.

ERFARINGER MED PROSJEKTET

Dette er en forestilling som har blitt til i tett møte med barn i alderen 6 til 9 år. Utgangspunktet for forestillingen var en utforskning av barns interaktivitet.

Flaatenbjørk kompani begynte de første testvisningene vinteren 2014 og forestillingen stod ferdig halvannet år senere, høsten 2015. Skolebarn fra Ekeberg, Lakkegata, Fredrikstad, og Hamar har deltatt som testpublikum i denne perioden.

Bakgrunnsinformasjon

Forestillingen problematiserer norsk asylpolitikk og norske myndigheters praksis med å tvangsutsende barn som har bodd lenge i Norge.

Med et slikt komplekst tema, kan det være greit å rydde opp i begrepsbruken og sette seg inn i de faktiske forholdene i Norge i dag.

Hva er innvandring (immigrasjon)?

- i moderne sammenheng brukes begrepet til å betegne flytting over internasjonale grenser. Korttidsbesøkende og turister ansees ikke som innvandrere.

Hva er en asylsøker?

- en asylsøker er en person som spontant ankommer et annet land uten på forhånd å være anerkjent som flyktning

Hva er en flyktning?

- en flyktning er en person som har måttet flykte på grunn av fare for sitt liv og helse. Dette kan skyldes personens religiøse tro, etnisk tilhørighet, politiske meninger eller lignende.

Hvorfor er barn på flukt?

Krig og konflikt er ofte hovedårsaken til at barn er på flukt fra hjemlandet sitt. Når barn og familier mister hjemmene sine, muligheten til å gå på skole eller at foreldrene deres ikke får jobbet eller at nabolaget blir en krigssone og utrygt, da må barn og familiene deres flykte.

Alle barn har rett til å bli beskyttet. Derfor må vi hjelpe til.

Det verste i krigssituasjoner er at barn blir hardest rammet. Vi er heldige som bor i Norge, hvor det er fred og hvor alle barn har rett til skolegang, får gå til legen, tak over hodet. Vi skal faktisk ikke lenger tilbake enn litt over 70 år siden, så var Norge okkupert og i krig. Det er viktig å alltid kjempe for fred.

Hva er barns rettigheter?

- For 26 år siden (20.11.1989) gikk mange land sammen og bestemte at alle barn i verden skulle ha egne rettigheter. Barnas rettigheter (FNs barnekonvensjon) er en liste med 54 grunnleggende rettigheter alle barn i hele verden har – uavhengig om du bor i Norge, Kina, Syria eller Brasil. De som bestemmer i hvert land har ansvaret for at barna i landet får oppfylt sine rettigheter.

Her i Norge er barnekonvensjonen også skrevet inn i Norges lover. Statsminister Erna Solberg har det øverste ansvaret for at alle barn her i Norge skal få sine rettigheter oppfylt.

Barnas rettigheter inneholder 54 «smålover», her er noen av dem:

- alle barn har rett til å gå på skole, til hjelp når du er syk, mulighet til å leke og rett til å si hva de vil.
- alle barn skal behandles likt. Ingen barn skal oppleve at de blir behandlet annerledes for den de er, hva de tror på, hva de mener eller hvor de kommer ifra.
- vi skal alltid handle ut ifra hva som er det beste for barnet! I alle saker og i alle hendelser skal vi tenke på hva som er det beste for hvert enkelt barn.
- alle barn har rett til å gå på skole, lære og få vokse opp i trygge omgivelser.
- alle barn har rett til å si sin mening og bli hørt i alt som angår dem.

Lenker til mer informasjon på nett:

- Redd barna - <http://www.reddbarna.no/flyktningkrisen>
- Norsk organisasjon for asylsøkere (NOAS) - <http://www.noas.no/barn-alene-pa-flukt-far-ikke-nodvendig-omsorg/>

FLAATENBJØRK KOMPANI OG SAMARBEIDSPARTNERE

Flaatenbjørk kompani har utarbeidet denne forestillingen i tett samarbeid med Teater Innlandet, Den kulturelle skolesekken i Oppland, Turneorganisasjonen for Hedmark og SceSam, verksted for interaktive dramaturgier.

Flaatenbjørk kompani er en fri teatergruppe med base i Oslo, som har som uttalt mål å lage samtidsrelevant teater for barn og unge.

Kompaniet har tidligere produsert 5 forestillinger for ungdom:

- **Seksuell Empati vol. 1 - Handlinger** (2006)
- **Seksuell Empati vol. 2 - Identiteter** (2009)
- **GALSKAPSPROSJEKTET** (2010)
- **djønK 2.1** (2011)
- **Uten genser** (2012)

Kompaniet består av skuespillerne Anders Rummelhoff, Solveig Laland Mohn, dramaturg Carl Jørn Johansen, scenograf Jennie Hagevik Bringaker, lys- og videodesigner Kristjan Belgau og skuespiller og kunstnerisk leder Jarl Flaaten Bjørk. Mer informasjon om Flaatenbjørk kompani finner du her:

www.flaatenbjork.no

Arbeidsavtalen innad i kompaniet er at alle bidrar med hva de mener om alt fra tekst til bevegelse til teknikk, til dramaturgi, og at den som har den beste idéen eller best peiling blir hørt.

Turneorganisasjon
for Hedmark

scesam
Interaktive dramaturgier i scenekunst for barn

spenn.no

FLAATENBJØRK
kompani